Hicabi Demirci

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ

Karikatürün Serüveni

DESEN

Hicabi Demirci

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ

Karikatürün Serüveni

DESEN

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ

© 2017, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

METİN VE KARİKATÜRLER: Hicabi Demirci
EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın
DÜZELTİ: Hülya Dayan
KAPAK TASARIMI: Cemil Denizer

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Ağustos 2017 (3000 adet)
İkinci Baskı: Şubat 2018 (3000 adet)
Üçüncü Baskı: Eylül 2019 (3000 adet)

ISBN: 978-605-5678-51-7
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DESEN, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.nin tescilli markasıdır.

www.desenyayinlari.com

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ
Karikatürün Serüveni

İçindekiler

1. Bölüm
Karikatürde Yöntemler..... 5

2. Bölüm
Genel Hatlarıyla
Karikatür Tarihimiz.....17

3. Bölüm
Mizahi Anlatımın
Özellikleri..... 37

4. Bölüm
Karikatürde Kavramlar ve
Görsel Yorumlama.....59

Ağabeyim Hayati Demirci'nin anısına...

Angel Boligan

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ

Karikatürün Serüveni

Çizgili Dünya adlı kitabımla "Karikatürde Görsel Okuma" etkinliklerinde edindiğim deneyimlerin bu kitabı hazırlama sürecine önemli bir katkı sunduğunu belirtmem gerekiyor.1968'de New York'ta kurulan Uluslararası Görsel Okuryazarlık Derneği (The International Visual Literacy Association-IVLA) görsel okuryazarlık tanımlamasını şöyle yapmıştır:

- Bir insanın görme yeteneğini, görme ve diğer duyu organları ile bütünleştirerek geliştirmesi;
- Görsel imgelerle iletişimi yorumlama yeteneğinin öğrenilmesi ve görsel imgeler kullanarak mesaj oluşturması;
- Sözlü dili, görsel imgeye dönüştürme ve tam tersini yapabilme yeteneği;
- Görsel ortamda görsel bilgiyi değerlendirmek için araştırma yapabilme yeteneği;

Yazısız karikatürün bu tanımlamalara uyduğunu ve görsel okuma için en etkili araçlardan biri olduğunu gelişmiş ülkelerin yaklaşımlarından da görmekteyiz.

Her derste ve konuşulan her konu hakkında kullanılabilecek bir araç olan karikatürün öğrenciler üzerindeki etkileri şunlardır:

- Tıpkı bir bulmacayı çözerken ya da yeni bir şey keşfederken olduğu gibi dersi sevmelerini ve sıkılmamalarını sağlar.
- Konuların işlenişinde daha fazla duyu organına ve zihinsel etkinliğe yer verildiği için öğrenme kalıcı ve zevkli hâle gelir.
- Muhakeme gücünü geliştirir.
- Çevresini ve toplumu daha iyi tanımasına yardımcı olur.

Karikatürdeki imgelerin yarattığı hayal gücünün, analiz ve sentez hızının, digital çağın hızına eşlik ettiğini görmekteyiz. Karikatür, izleyicisinden zaman talep etmez. Digital çağın parolası olan hız, karikatürün giderek etkili ve vazgeçilmez bir sanat olacağı bilgisini kulağımıza fısıldar. Bu durum karikatür sanatını dirençli ve etkili kılar. Mihail Bakunin'in "Yıkma arzusu, aynı zamanda yaratma arzusudur" sözü karikatüre çok uygundur. Çünkü karikatür var olanı yıkıp yerine iyiyi, doğruyu, eşitliği, barışı daha etkili yaratma arzusu içindedir. Gelecek nesillere bu duyguları özümsetmek istiyorsak, bu topraklarda güçlü bir geleneği olan karikatür sanatı uzağımızda değil...
Yeter ki isteyelim...

Bu kitabın oluşmasında emeği geçen herkese sonsuz şükranlarımı sunmak isterim. Onlar olmasaydı bu kitap yitikleşecekti. Alfabetik sırayla karikatür portremin çizeri Angel Boligan'a, *Amcabey* dergisi olmak üzere arşivini açan Alperen Köseoğlu'na, Brecht portresi için Erdoğan Karayel'e, karikatürümüzün dünyaya açılan penceresi Turhan Selçuk ustamızın portre çalışmaları için Hayati Boyacıoğlu'na, Luis Carlos Fernandes'e, şiiri için Sunay Akın'a, karikatür tarihi sayfalarına katkı ve önerileri için karikatür tarihçimiz Turgut Çeviker'e, bir mizah yazarı olan Mark Twain'in bu kitap için özel olarak karikatür portresini çizen Silvano Mello'ya, Albert Einstein'ın portresi için Walter Toscano'ya ve beni bu süreçte yalnız bırakmayan sevgili aileme teşekkür ederim.

Kitabın, başta öğrencilerimiz olmak üzere öğretmenlerin ve ebevyenlerin yaşamlarındaki hoşgörü kültürüne katkı sağlaması en büyük dileğimdir.

Hicabi Demirci

Hico

Karikatürde Yöntemler

Merhabalar... Benim adım Hicabi ama bana kısaca Hico diyebilirsiniz.
Karikatür çizmeyi çok seviyorum. Kendimi geliştirmem için çok çalışmam gerektiğini bilsem de kafamı kurcalayan sorular var.
Bugün size bir sürprizim var. Bir gazetede karikatürist olan büyük bir ustanın yanına gideceğim için çok heyecanlıyım.
Ona çizimlerimi göstermek istiyorum. Onun deneyimlerini dinlemek benim için çok önemli.

Birkaç saat sonra...

Çizimlerini çok merak ediyorum. İstersen hemen başlayalım. Sanırım karşımda geleceğin çizeri duruyor.
En beğendiklerimi getirdim.

Çalışmaların gerçekten çok başarılı. Seni tebrik ediyorum. İstersen biraz da yaptığım işin detaylarını anlatayım sana.
Bildiğin gibi günlük bir gazetede siyasi karikatürler çiziyorum. Editoryal karikatüristim yani. Bizler çizgiyi kullanarak fikir üreten insanlarız.
Bu fikirleri üretirken amacım her seferinde güldürmek değil, aynı zamanda mizahın gücünü kullanarak düşündürmektir.

Güne tüm gazeteleri okuyarak başlarım. Çünkü hiçbir haberi kaçırmak istemem. Önemli gördüğüm haberleri not alırım. Bunu yaparken "Bugün komik olan ne?" sorusunun değil,

"BUGÜN ÖNEMLİ OLAN NE?" SORUSUNUN YANITINI ARARIM.

Sonra internet üzerinden son dakika gelişmelerini takip ederim. İnternet, ifade özgürlüğünün geliştiği en önemli alanlardan biridir. İnsanların olaylar hakkında neler düşündüğünü de takip ederim.

ÇİZİMİ GAZETENİN BASKI SAATİNE KADAR BİTİRMEM GEREKTİĞİNİ ASLA UNUTMAM.

Hicabi Demirci

ÇİZGİNİN ÇİZGİSİ

Karikatürün Serüveni

"Güldürmek dünyanın en ciddi işlerinden biridir, keskin bir zekâ gerektirir."

Ödüllü sanatçı Hicabi Demirci, *Çizginin Çizgisi*'nde Türk karikatür sanatının tarihi ve bu sanatın incelikleri üzerinde duruyor. Her yaştan karikatür severe hitap edecek olan kitapta ayrıca çizim tekniklerine de yer veriliyor. Adım adım neler yapılması gerektiği konusunda talimatlar veren ve bunları sayfa üzerinde örneklerle gösteren kitabın son bölümünde ise usta karikatüristin çalışmalarına, görsel okuma ve yorumlama için hazırlanmış sorulara yer veriliyor.

desenyayinlari.com.tr
DesenYayinlari.Tudem
desenyayinlari
desenyayinlari

ISBN: 978-605-5678-51-7
9 786055 678517